

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		KK-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 1-сі

KK-06-03
КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА ЖӘНЕ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІ

Түркістан, 2024

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандастық университеті» KEAҚ рұқсатының толық немесе ішінәра көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		KK-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 2-сі

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

ӘЗІРЛЕҢГЕН:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің басшысы

Д. Бейсембаева
«02» 09 2024 ж.

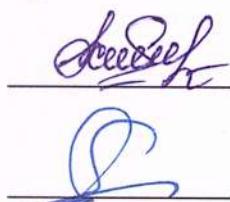
КЕЛІСІЛДІ:

Академиялық және тұлымдық істер
жөніндегі Вице-ректор

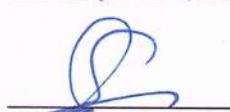
Л. Шалабаева
«02» 09 2024 ж.

Аппарат басшысы

Т. Искаков
«02» 09 2024 ж.

Сапаны қамтамасыз ету
бөлімінің басшысы м.а.

Ж. Сейткулова
«02» 09 2024 ж.

Әкімшілік бөлімінің бас маманы
(зангер)

Е. Тасов
«02» 09 2024 ж.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 3-сі

МАЗМҰНЫ

1	Қолдану саласы	4
2	Нормативтік сілтемелер мен анықтамалар	4
3	Негізгі терминдер мен анықтамалар	4
4	Жауапкершілік және өкілеттілік	5
5	Жалпы ережелер	5
6	Негізгі мақсаттар мен міндеттер	5
7	Этика мен мінез-құлық қағидаттары мен құндылықтары	6
8	Негізгі міндеттер және қызметтік мінез-құлық қағидалары	7
9	Қызметкерлердің қызметтік мінез-құлқының этикалық қағидалары	9
10	Білім алушылар мен қызметкерлердің қарым-қатынасы	9
11	Даулы жағдайлар мен даулы мәселелерді шешу қағидалары	10
12	Өзгерістерді енгізу тәртібі	10
13	Келісу, сақтау және тарату	10
14	Танысу парагы	11
15	Өзгерістерді тіркеу парагы	12

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университетті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 4-сі

1. ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1.1 «Халықаралық туризм және меймандастық университетті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қоғам) «Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі» (бұдан әрі – Кодекс) атқаратын лауазымының деңгейіне қарамастан, Қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қолданылатын корпоративтік мәдениет пен мінез-құлықтың жалпыға міндетті қағидаларын қамтиды.

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

2.1 Осы Кодекс, Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заны (2015 жылғы 18 қарашадағы № 410 – V), «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заны (2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III), Қазақстан Республикасының «Еңбек кодексі» (2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ), ҚР басқа да сыйбайлар жемқорлыққа қарсы қатынастарды реттейтін нормативтік құқықтық актілері, сондай-ақ Қоғамның Жарғысы мен университеттің ішкі нормативтік құжаттары негізінде жасалған.

3. ҚОЛДАНЫЛҒАН ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Сапа – бұл ұсынылатын қызметтерді үнемі жетілдіру. Бұл жұмыстағы адалдық, жетістіктер мен нәтижелерді әділ бағалау, жасалатын іс-әрекеттер үшін жауапкершілік және кәсібиілікті үдайы жетілдіру.

Сапалы білім беру – бұл қазіргі заманғы еңбек нарығының қажеттіліктерін қанағаттандыратын, халықаралық стандарттар деңгейіне сәйкес келетін білім беру.

Іскерлік этика – Қоғамда іскерлік шешімдер қабылдауды қамтамасыз ететін және іскерлік мінез-құлықты қалыптастыратын этикалық нормалар мен қағидаттар.

Этика – мінез-құлық нормаларының жиынтығы.

Кодекс – ережелер, қағидаттар мен нанымдар жиынтығы.

Мұдделер қақтығысы – қызметкердің жеке мұдделілігі оның лауазымдық міндеттерін объективті атқаруына әсер ететін немесе ықпал етуі мүмкін және мұндай қызметкердің жеке мұдделілігі мен азаматтардың, үйымдардың, Қоғамның немесе мемлекеттің занды мұдделері арасында осы занды мұдделерге зиян келтіруге әкеп соғуы мүмкін қайшылық туындайтын немесе туындауы мүмкін жағдай.

Корпоративтік мәдениет – еңбек қызметі процесінде Қоғам қызметкерлері құратын материалдық және рухани құндылықтардың жиынтығы.

Корпоративтік мінез-құлық – Қоғамның қызметіне байланысты әртүрлі іс-әрекеттерді қамтитын ішкі және сыртқы мінез-құлық.

Корпоративтік қатынастарға қатысушылар – Қоғамның қызметіне байланысты белгілі бір мұдделері бар жеке тұлғалар мен үйымдар.

Мұдделі тұлға – құқықтарын іске асыру зандарда және Жарғыда көзделген, Қоғамның қызметімен байланысты тұлға.

Контрагент – шарт/келісім жасасқан не жасасу жоспарланып отырған жеке немесе занды тұлға.

Адалдық – адамгершіліктің маңызды талаптарының бірін көрсететін моральдық сапа. Ол шынайылықты, принципшілдікті, қабылданған кемсітулерге адалдықты, жүргізіліп жатқан істің

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандастық университетті» КЕАҚ рұқсатының толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 5-сі

дүрыстығына субъективті сенімділікті, адам басшылыққа алатын уәждерге қатысты қоғам алдындағы және өзінің алдындағы шынайылықты, басқа адамдардың өздеріне заңды тиесілі нәрсеге құқықтарын мойындауды және сақтауды қамтиды.

Әлеуметтік-психологиялық ахуал – бұл адамдардың, олардың тұлғааралық өзара іс-кимыл. Ол ұжымның көніл-куйі мен пікірі, жеке көніл-куйі және жеке адамның ұжымдағы өмір сүру және жұмыс істеу жағдайларын бағалау сияқты топтық әсерлерден көрінеді.

4. ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ ӨКІЛЕТТІЛІК

4.1 Осы Кодекс атқаратын лауазымына қарамастан, барлық қызметкерлердің, оқытушылардың, білім алушылардың орындауды үшін міндетті Қоғамның ішкі нормативтік құжаты болып табылады.

4.2 Даулы мәселелерді шешуді, корпоративтік этика қағидаттары мен ережелерінің, корпоративтік құндылықтардың, Кодекс ережелерінің сақталуын бақылауды жүзеге асыруды, жанжалды жағдайларды жою бойынша ұсынымдарды қарастыру және өзірлеуді Қоғамның Басқарма Төрағасы – Ректорының тікелей бақылауымен Қоғамның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі жүзеге асырады.

4.3 Қоғам қызметкерлерінің осы Кодектің ережелерін бұзуы Тәртіптік кеңесте моральдық жағынан сотталуға жатады, ал Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларда Кодектің ережелерін бұзу қызметкерге заңдық жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғады.

4.4 Кодектің ережелерін білмеу немесе түсінбеу оқытушылар мен қызметкерлердің әдепсіз мінез-құлқын ақтай алмайды.

4.5 Кодектің ережелерін бұзу Қоғамның оқытушысы мен қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде қаралады.

4.6 Қоғамның қызметкерлері жасалған теріс қылыштың ауырлығына қарай Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тәртіптік, экімшілік, азаматтық-құқықтық және қылмыстық жауаптылықта болады.

4.7 Егер қызметкер осы Кодектің ережелеріне сәйкес не істеу қажеттігіне сенімсіз болса, ол өзінің тікелей басшысына не Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне кеңес алу үшін жүгінуге тиіс.

5. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

5.1 Кодектің мақсаты Қоғамда корпоративтік мәдениетті дамыту және мінез-құлықтың үздік тәжірибесін қолдану, адалдықты қалыптастыру, Қоғамның миссиясы мен мақсаттарын түсіну, қызметкерлердің уәждемесін арттыру жолымен мүдделі тұлғалармен тиімді өзара іс-кимыл жасау болып табылады.

5.2 Кодекс Қоғамның осы Кодекте белгіленген іскерлік қарым-қатынас пен мінез-құлық принциптерін, нормалары мен ережелерін сақтау жөніндегі міндеттемелерді өзіне ерікті түрде қабылдайтын барлық қызметкерлері үшін бірдей.

5.3 Кодектің талаптарын орындау Қоғамның лауазымды адамын/қызметкерін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шекте тәртіптік жауапкершілікке тарту үшін негіз бола алады және жекелеген жағдайларда азаматтық-құқықтық және қылмыстық кудалау шараларына әкеп соғуы мумкін.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 6-сі

6. НЕГІЗГІ МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕР

6.1 Осы Кодекстің негізгі мақсаты:

– Қоғамның қызметкерлері, оқытушылары стратегиялық маңызды шешімдерді қабылдау кезінде де, оку процесінде де, күнделікті жағдайларда да өз қызметінде басшылыққа алатын корпоративтік этиканың негізгі құндылықтарын, қағидаттарын, қағидалары мен нормаларын бекіту;

– ұжым ішіндегі өзара қарым-қатынасты, қызметкерлермен, оқытушылармен, білім алушылармен, іскерлік әріптермен, мемлекеттік органдармен және жұртшылықпен қарым-қатынасты айқындастырын мінез-құлық стандарттарын белгілеу;

– жоғары этикалық стандарттарға негізделген бірыңғай корпоративтік этиканы дамыту, ұжымда сенім, өзара құрмет пен әдептілік атмосферасын сақтау;

– атқаратын лауазымына қарамастан барлық қызметкерлердің және білім алушылардың Қоғамда қабылданған корпоративтік этика нормаларын біркелкі түсінуі және орындауды;

– Қоғам қызметкерлерінің, оқытушыларының және білім алушыларының өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін дербес жауапкершілігін сезінүі.

6.2 Қоғамның басшылары, қызметкерлері, оқытушылары осы Кодекстің ережелерін білуге және оларды өзінің еңбек қызметі процесінде жұмыс орнында болған кезде де, сондай-ақ Қоғамнан тыс жерде де сақтауға міндетті.

7. ЭТИКА МЕН МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ

7.1 Қоғамның негізге алынатын корпоративтік қағидаттары:

– заңнаманы сақтау – заңнаманың нормаларын ескере отырып әзірленген қолданыстағы заңнаманы және Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарын орындау;

– әділеттілік – қызметкерлерге, студенттерге және мұдделі тұлғаларға этикалық көзқарас;

– адалдық – жоғары этика стандарттарына сәйкестігі және жеке және кәсіби қызметтің өзара ықпалы нәтижесінде туындастырын мұдделердің анық және анық емес қақтығыстарын шешуге ықпал ету, Қоғам активтерін қорғауды, сақтауды, тиісінше және адал пайдалануды қамтамасыз ету;

– ашықтық – Қоғам, оның жетістіктері мен қызметінің нәтижелері туралы ақпараттың барынша ашықтығына, ашықтығына және сенімділігіне ұмтылу;

– жауапкершілік – алынған міндеттемелерге, Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарымен белгіленген шарттық қатынастарға, іскерлік айналым дәстүрлеріне және моральдық-адамгершілік қағидаттарына жауапкершілікпен қарau;

– құзыреттілік және кәсібілік – Қоғам қызметкерлерінің тиісті білімі, жұмыс тәжірибесі, салмақты және жауапты шешім қабылдай білуі. Қоғам өз қызметкерлері үшін кәсіби білім мен дағылардың деңгейін арттыру, кәсіби, шығармашылық қабілеттерін іске асыру, мансаптық өсу өлеуеті мен мүмкіндіктерін дамыту үшін жағдайлар жасайды;

– сенім – өзара көмек пен сенім мәдениетіне бейілділік;

– меритократия – басшы лауазымдарға тағайындау кезінде әрбір қызметкердің үлесі мен жетістіктерін бағалаудағы әділдік пен объективтілік;

– сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл.

7.2 Қоғамның қызметі этика талаптарын және мінез-құлық қағидаларын сақтауга

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандастық университеті» KEAK рұқсатынсыз толық немесе ішінara көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлыш кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 7-сі

негізделген қатынастарға негізделген. Өзара міндеттемелерді сақтау – сындарлы жұмыстың қажетті шартты.

7.3 Қоғам мен оның қызметкерлерінің қызметі солардың негізінде қалыптасатын негіз қалаушы құндылықтар:

- заңдылық;
- кәсібілік;
- тәуелсіздік;
- тартылу;
- адалдық;
- құпиялыштық;
- әділдік;
- объективтілік;
- құзыреттілік;
- жауапкершілік.

8. НЕГІЗГІ МІНДЕТТЕР ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ҚАҒИДАЛАРЫ

8.1 Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ Еңбек кодексінің 22-бабына сәйкес қызметкер:

- жұмыс берушінің келісімдеріне, еңбек, ұжымдық шарттарына, актілеріне сәйкес өзінің еңбек міндеттерін орындауга;
- ішкі тәртіп қағидаларын, сондай-ақ осы Кодекстің ережелерін сақтауға;
- еңбек тәртібін сақтау;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптарды сақтауға;
- жұмыс берушінің және қызметкерлердің мүлкіне үқыпты қарau;
- жұмыс берушіге адамдардың өмірі мен денсаулығына, жұмыс берушінің және қызметкерлердің мүлкінің сақталуына қатер төндіретін туындаған жағдай туралы, сондай-ақ бос тұрып қалу туындағаны туралы хабарлауға;
- еңбек міндеттерін орындауга байланысты өзіне белгілі болған мемлекеттік құпияларды, қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді жария етпенде;
- жұмыс берушіге келтірілген залалды осы Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында белгіленген шекте өтеуге міндетті.

8.2 Қызметкерлер азаматтар, қоғам және мемлекет алдындағы жауапкершілікті сезіне отырып:

- Қоғамның корпоративтік құндылықтарын ұстану;
- адам мен азаматтың құқықтары мен бостандықтарын тану, сақтау және қорғау Қоғам қызметінің негізгі мәні мен мазмұнын айқындауды;
- Қазақстан Республикасының Конституациясы мен заңдарын, Қоғам Жарғысын сақтауға, саяси, экономикалық орындылығына қарай не өзге де себептер бойынша заңдар мен өзге де нормативтік-құқықтық актілердің бұзылуына жол бермеуге;
- Қоғамның тиімді жұмысын қамтамасыз ету;
- Қоғам қызметінің мәні мен мақсаттары шегінде өз қызметін жүзеге асыруға;

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандастық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінara көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 8-сі

– еңбек міндеттерін атқару кезінде қандай да бір кәсіби немесе әлеуметтік топтар мен үйымдарға артықшылық бермеуге, жекелеген азаматтардың, кәсіби немесе әлеуметтік топтар мен үйымдардың ықпалынан тәуелсіз болуға;

– олардың лауазымдық міндеттерін адал атқаруына кедергі келтіретін қандай да бір жеке, мұліктік (қаржылық) және өзге де мұдделердің ықпалына байланысты іс-әрекеттерді болдырмауға; - қоғам тарапынан қызметтік қызметке ықпал ету мүмкіндігін болдырмау мақсатында бейтараптық қағидаттарын сақтауға;

– кәсіптік этика нормаларын және іскерлік мінез-құлық ережелерін сақтау;

– студенттермен және лауазымды адамдармен қарым-қатынаста сипайылық пен мұқият болу;

– Қазақстан Республикасы мен басқа да мемлекеттер халықтарының салт-дәстүрлері мен дәстүрлеріне төзімділік пен құрмет көрсету, түрлі этникалық, әлеуметтік топтар мен конфессиялардың мәдени және өзге де ерекшеліктерін ескеру, ұлтаралық және конфессияларлық келісімге ықпал ету;

– қызметкердің еңбек міндеттерін адал орындаудына күмән келтіруі мүмкін мінез-құлықтан тартынуға, сондай-ақ оның Қоғам беделіне немесе имиджіне нүқсан келтіретін жаңжалды жағдайларды болдырмауға;

– жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, лауазымды адамдар мен азаматтардың қызметіне ықпал ету үшін лауазымдық жағдайды пайдаланбауға;

– егер бұл қызметкердің лауазымдық міндеттеріне кірмese, Қоғам қызметіне, басшыға қатысты жария сөздер айтудан, пікірлер айтудан және бағалаудан қалыс қалуға;

– Қоғамда белгіленген қызметтік ақпарат пен көпшілік алдында сез сөйлеу ережелерін сақтауға;

– бұқаралық ақпарат құралдары өкілдерінің Қоғамның қызметі туралы хабардар ету жөніндегі қызметіне құрметпен қарауға, сондай-ақ белгіленген тәртіппен шынайы ақпарат алуға жәрдемдесуге;

– сыйбайлас жемқорлық қөріністеріне қарсы іс-қимыл жасауға және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамада белгіленген тәртіппен оның алдын алу жөнінде шаралар қолдануға;

– еңбек міндеттерін атқару кезінде адалдық, бейтараптық және әділдік танытуға, сыйбайлас жемқорлық қауіпті мінез-құлыққа жол бермеуге (айналасындағылар пара беруге уәде немесе ұсыныс ретінде, пара беруге келісім ретінде немесе пара беру туралы өтініш ретінде не өзге де сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға мүмкіндік ретінде қабылдайтын мінез-құлық).

8.3 Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында Қоғам қызметкери:

– жұмыс берушіге немесе Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіру мақсатында қандай да бір адамдардың қызметкере жүргінінің барлық жағдайлары туралы хабарлауға;

– еңбек міндеттерін орындауға байланысты сыйакы, несие, материалдық сипаттағы қызметтер, ойын-сауық, демалыс, көлікті пайдаланғаны үшін және т.б. ақы алмауға;

– мұдделер қақтығысының туындаудына жол бермеу және туындаған жағдайларды реттеу жөнінде шаралар қабылдау. Еңбек міндеттерін атқару кезінде мұдделер қақтығысына әкеп

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандастық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінездүлкен кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 9-сі

согатын немесе әкеп соғуы мүмкін жеке мұдделілікке жол бермеуге. Туындаған мұдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы оған белгілі болысымен өзінің тікелей басшысына хабарлауға.

8.4 Қызыметкер рұқсатсыз жария еткені үшін өзіне жауапкершілік жүктейтін немесе (және) еңбек міндеттерін атқаруына байланысты өзіне белгілі болған ақпараттың қауіпсіздігі мен қупиялығының қамтамасыз ету жөнінде тиісті шаралар қабылдауға міндетті.

8.5 Қоғамның басқа қызыметкерлеріне қатысты ұйымдық-өкімдік өкілеттіктер берілген қызыметкер олар үшін көсіпілік, мінсіз бедел үлгісі болуға, тиімді жұмыс үшін қолайлы моральдық-психологиялық ахуал қалыптастыруға ықпал етуге ұмтылуы тиіс.

8.6 Басқа қызыметкерлерге қатысты ұйымдастырушылық-өкімдік өкілеттіктер берілген қызыметкер:

- сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі шараларды, сондай-ақ оған бағынысты қызыметкерлердің сыйбайлас жемқорлық-қауіпті мінездүлкен жол бермеу, өздерінің жеке мінездүлкен адалдық, бейтараптың және әділдік үлгісін көрсету үшін шаралар қолдануға;

- бейтараптың қауіп төндіретін коммерциялық, қаржылық немесе өзге де қысымға жол бермеуге;

- қызыметкерлерді саяси партиялардың, қоғамдық бірлестіктер мен діни ұйымдардың қызыметіне қатысуға мәжбүрлеу жағдайларына жол бермеу;

- егер қызыметкерге мұдделер қақтығысына әкеп соғатын немесе әкеп соғуы мүмкін жеке мұдделердің туындағаны туралы белгілі болған жағдайда, ол өз өкілеттігі шегінде мұдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу жөнінде шаралар қолдануға құқылы.

9. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҚЫЗМЕТТІК МІНЕЗ-ҚҰЛҚЫНЫҢ ӘТИКАЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРИ

9.1 Қызыметкер өзінің мінездүлкенде адам, оның құқықтары мен бостандығы ең жоғары құндылық болып табылады және әрбір азаматтың жеке өміріне қол сұғылмаушылыққа, жеке және отбасылық құпияяға, ар-намысты, қадір-қасиетті және беделді қорғауға құқығы бар деген конституциялық ережелерге сүйені қажет.

9.2 Өзінің мінездүлкенде қызыметкер:

- жынысы, жасы, нәсілі, ұлтты, тілі, азаматтығы, әлеуметтік, мұліктік немесе отбасылық жағдайы, саяси немесе діни артықшылықтары бойынша кемсітушілік сипаттағы кез келген мәлімдемелер мен әрекеттерді талқылаудан;

- дерекілік немесе маңыздырылған, тиянақсыздық, алдын ала ескертулер жасау, зансыз, лайықсyz айыптар қоюдан;

- қалышты қарым-қатынасқа кедергі келтіретін немесе құқыққа қарсы мінездүлкенде қоздыратын қатерлер, қорлайтын сөздер немесе репликалардан;

- қызыметтік көңестер, әңгімелесулер, қызыметкерлермен және білім алушылармен өзге де қарым-қатынас кезінде темекі шегуден қалыс қалуы тиіс.

9.3 Қоғам қызыметкерлері сыпайы, ізгі ниетті, сыпайы, мұқият болуға және айналасындағылармен қарым-қатынас жасауда төзімділік танытуға тиіс.

9.4 Қоғам қызыметкерлері өздерінің қызыметтік мінездүлкенде ұжымда өзара іскерлік қарым-қатынас және бір-бірімен сындарлы ынтымақтастық орнатуға ықпал етуге тиіс.

9.5 Қоғам қызыметкерінің еңбек міндеттерін атқару кезіндегі сыртқы келбеті еңбек

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандастық университеті» КЕАҚ рұқсатының толық немесе ішінера көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университетті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 10-сі

қызметінің жағдайларына байланысты ұстамдылығымен, дәстүрлілігімен, ұқыштылығымен ерекшеленетін жалпы қабылданған іскерлік стиліне сәйкес келуі тиіс.

10. БІЛІМ АЛУШЫЛАР МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ

10.1 Ұжымдағы қарым-қатынас білім алушылардың, қызметкерлердің, оқытушылардың көңіл-күйіне, олардың жұмыс істеуге, окуға деген ықыласына әсер етеді және түтпеп келгенде Қоғамның бүкіл жұмысының нәтижесін анықтайды. Қоғамның қызметкерлері, оқытушылары, білім алушылары қолайлы жұмыс жағдайын құра және қолдай отырып, корпоративтік этикеттің мынадай нормалары мен ережелерін сақтауы тиіс:

- бір-біріне құрметпен қарада;
- мұдделер қақтығыстарын болдырмау және реттеу жөнінде шаралар қабылдау;
- сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу жөнінде шаралар қабылдау;
- жұмыс және оку уақытында қызметтік және оку міндеттерін орындаумен байланысты емес істермен айналыспауда;
- әрдайым өзінің әдепсіз мінез-құлқы үшін кешірім сұрайды;
- әріптестеріне, курсастарына білімі мен тәжірибесімен бөлісуге көмектесу;
- әріптестерді, студенттерді жақсы атқарған жұмысы үшін мақтау;
- интригалардың, сыйбыстардың, айғақтардың жолын кесу;
- әріптестердің, курсастардың болмаганда олардың жеке немесе кәсіби қасиеттерін талқыламауға;
- жынысы, жасы, ұлты, діни нанымы, нанымы, әлеуметтік жағдайы, білімі, еңбек өтілі бойынша кемсітүшілікке жол бермеу.

11. ДАУЛЫ ЖАҒДАЙЛАР МЕН ДАУЛЫ МӘСЕЛЕЛЕРДІ ШЕШУ ҚАҒИДАЛАРАРЫ

11.1 Қоғамның барлық қызметкерлері өз әріптестерінің мұдделерін құрметтей отырып, жанжалсыз жұмыс істеуге үмтүлады.

11.2 Қоғам әкімшілігі өз қызметкерлерінің міндеттерін нақты бөлуді қамтамасыз етеді, бұл жанжалды жағдайлардың алдын алуға ықпал етуі тиіс.

11.3 Қоғам Әкімшілігі екіжакты және көпжакты келіссөздер арқылы ықтимал жанжалды жағдайлардың сындарлы шешілудің құптаиды, әлеуетті шиеленісті жағдайлардың туындауын болдырмауды мақұлдайды.

11.4 Шиеленісті шешу оның туындауынан болатын ықтимал залал Қоғам қызметі үшін барынша аз болатындай, ал шиеленісті жағдай мүмкіндігінше қысқа мерзімде шешіледі етіп жүргізілуі тиіс.

12. ӨЗГЕРИСТЕР ЕҢГІЗУ ТӘРТІБІ

12.1 Осы Кодекске өзгерістер мен толықтырулар енгізу заң актілеріне, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы нормативтік құжаттарға сәйкес және Қоғам ішіндегі ережелер негізінде жүргізіледі. Осы Кодекске енгізілген өзгерістер «Өзгерістерді тіркеу парагында» тіркелуі тиіс.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандастық университетті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандастық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі		КК-06-03
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	13 беттің 11-сі

12.2 Өзгерген жағдайда, күші жойылған Кодекстің Қоғамдағы барлық даналары алынып тасталуы және жаңасымен ауыстырылуы тиіс.

13. КЕЛІСУ, САҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

13.1 Осы Кодекс Қоғамның Басқарма Төрағасы – Ректоры бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

13.2. Осы Кодекстің жұмыс данасын сақтау және пайдаланушыларға жіберу жауапкершілігі Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне жүктеледі.

13.3. Осы бекітілген Кодекстің жұмыс данасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметіне, ал бақылау данасы Сапаны қамтамасыз ету бөліміне сақтауға беріледі.

